ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ

ส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

นายอดิสรณ์ ลาภพระแก้ว ผู้เขียน

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(ส่งเสริมการเกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ คร.รุจ ศิริสัญลักษณ์

> อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ คร.สุรพลเศรษฐบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

รองศาสตราจารย์ คร.สุชน ตั้งทวีวิพัฒน์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานบางประการ ทางเศรษฐกิจและสังคม ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน (2) ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร(3) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการ ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวนทั้งหมด30คนการวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) คือมีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและ คุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดย แบบสอบถามเชิงปริมาณใช้สำหรับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจำนวน 30 คน และแบบสัมภาษณ์เชิง ลึกใช้สำหรับเก็บข้อมูลเชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจำนวน 7 ราย การ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ร้อยละ ค่ำสุด สูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิต และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จำนวนร้อยละ 53.33 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 36.27 ปี จำนวนร้อยละ 56.67 มีตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการมีประสบการณ์การ ทำงานในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เฉลี่ย 6.67 ปี จำนวนร้อยละ 80.00จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่ามีรายได้รวมเฉลี่ย 20,284 บาทต่อเดือน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรร้อยละ 53.33 มี สถานภาพโสคร้อยละ 83.33มีภาระหนี้สินสภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จำนวนร้อยละ 36.67 รับผิดชอบครัวเรือนเกษตรกรจำนวนระหว่าง 1,001-2,000 ครัวเรือน จำนวน ร้อยละ 93.33 ใช้รถจักรยานยนต์ เป็นพาหนะในการปฏิบัติงานในพื้นที่เป้าหมาย จำนวนร้อยละ 100.00 มีบุคคลเป้าหมายเป็นชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรื่ยง

การศึกษาความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกประเด็นความพึงพอใจใน 8 ด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีความพึงอยู่ในระดับมากในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และด้านความมั่นคงในงาน ในขณะที่มี ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรระดับปานกลางได้แก่ ด้านลักษณะงาน ด้านการ บังคับบัญชาด้านสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงานด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน ด้านการรักษาดุลย ภาพระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว และด้านความถ้าวหน้า จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความพึงพอใจมากในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ในค้านปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร พบว่าโดยภาพรวมเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมการเกษตรมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีปัญหาและอุปสรรคในระดับมาก ในด้านลักษณะทางกายภาพเช่นความ ทุรกันดารและความแปรปรวนของสภาพภูมิประเทศ ด้านการคมนาคม และด้านการสื่อสารและ ปัญหาอุปสรรคในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านงบประมาณการคำเนินการ ด้านความร่วมมือกับ หน่วยงานอื่นด้านการบริหาร และด้านสุขภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมี ปัญหาและอุปสรรคมาก ในด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านการคมนาคม และด้านการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร คือ กรมส่งเสริมการเกษตรควรมีการสนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือสำนักงานเกษตรเพื่อสนับสนุนการ ส่งเสริมการเกษตรควรมีการศึกษาด้านค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร(เบี้ยเลี้ยง)ในพื้นที่สูง กับพื้นที่ราบซึ่งมีความแตกต่างกันควรมีการบรรจุให้พนักงานราชการที่ปฏิบัติงานในพื้นที่อยู่แล้วและ เป็นคนในพื้นที่เป็นข้าราชการประจำเพื่อการส่งเสริมการเกษตรมีความต่อเนื่อง Independent Study Title Performance Satisfaction of Agricultural Extension Officers in

Mae Hong Son Province

Author Mr.AdisornLapprakaew

Degree Master of Science (Agricultural Extension)

AdvisoryCommittee Assoc. Prof. Dr. Ruth Sirisuyaluck Advisor

Assoc. Prof. Dr. SuraponSethabutra Co- advisor

Assoc. Prof. Dr. SuchonTungtaweewipat Co- advisor

ABSTRACT

The objectives of this study were to (1) determine economic and social situations of agricultural extension officers in Mae Hong Son province, (2) find the satisfaction level on work performance of the agricultural extension officers and (3) to study problems, difficulties and suggestions on agricultural extension work performance of the agricultural extension officers.

The target group of the study was 30 agricultural extension officers in Mae Hong Son province. This study was mixed method study which included both quantitative and qualitative study and the study instruments for collecting data were questionnaires and in-depth interview form. For instance, the quantitative questionnaire was used with 30 agricultural extension officers and the interview form was used for in-depth information from 7 agricultural extension officers. The quantitative data was analyzed by descriptive statistics i.e. frequency, minimum, maximum, arithmetic mean and standard deviation, while the qualitative data was analyzed by content analysis.

The study revealed that the agricultural extension officers included 53.33% male, 36.27 years of age at the average, 56.67% were agricultural extension academics and their average work duration was 10.60 years and they had work experience in Mae Hong Son province for 6.67 years. In addition, 80% of them graduated with bachelor degree or equal and their average income was 20,284 Baht per month which was the salary at 19,493 Baht per month. 53.33% of the officers were

single and 83.33% of them were in debt. In term of work condition of the agricultural extension officers, 36.67% of them were responsible for 1,001-2,000 agricultural family, 93.33% of them transported to working area by motorcycle and 100% had Karen hill tribe population as their target group.

The study on satisfaction toward agricultural work performance in Mae Hong Son was found that the agricultural extension officers were satisfied in their work performance for overall at the medium level. When the author divided the satisfaction to 8 aspects, it revealed that the agricultural extension officers were satisfied at the high level with personnel relation aspect and with work stability aspect. Meanwhile, the satisfaction at the medium level was work nature aspect, chain of command aspect, work environment, welfare and wage aspect, balancing work life and personal life aspect and advancement aspect. From the in-depth interview, the agricultural extension officers were very satisfied on personnel relationship.

In term of problems and difficulties on agricultural work, it was found that overall the agricultural extension officers faced problems and difficulties in their work performance at the medium level. When considered for each problem and difficulty, it was found that they faced the problems and difficulties at the high level in term of physical aspect such as remote area and geographic variability, transportation and communication. Additionally, the aspects which the officers faced at the medium level were administrative budget, cooperation with other bodies, administration problem and health problem. From in-depth interview, the agricultural extension officers encountered problems and difficulties at the high level in terms of physical matter, transportation and communication.

Finally, the suggestions from the agricultural extension officers were Department of Agricultural Extension should support the facilities for the officers or the Office to promote the agricultural extension. Also, the wage for the officers should be considered for the works in high land area which was different from plain area. Moreover, the government employees who worked in local area should be promoted to be government officers for their continuous work in agricultural extension.